

ЗА МИРШАВЕ КАФЕ ДАЛИ НА ЛАПУ \$ 5 ТИСЯЧ. А СКІЛЬКИ Ж ЗА «ПАТЕНТ»?

Про конфлікт довкруг приватизації ужгородського «Патенту» тижневик «Орбіта-логос» вистрілює двічі: «Патент брали вночі. Як Зимовий!» і «Три конверти для Остапа Бендера». Ще двічі — всесвітньо відома радіостанція «Свобода». Таким чином, скандал набув міжнародного характеру. Більше того, «приватизатори» після публікації вищезгаданих статей колишньому директору «Патенту» Олексію Шестакову і нашому кореспонденту Івану Жирошу за розповсюдження, мовляв, неправдивих відомостей в пресі пригрозили в'язницею. Втім, до подібних погроз нашому кореспонденту не звикати. Бо, якщо б усі вони здійснилися, то за скромними підрахунками, наш кореспондент відсидів би... 105 років. Проте погрози погрозами, та, як казав поет, буржуїв за буржуями, а нам своє робить!

...Я, правда, Зимовий не брав. Але все, здається, робиться, як у сімнадцятому. Тільки з однією різницею. Тоді владу брали рушницею, нині — обманом, нахабством, беззаконням.

Судить самі. 27.06.96 р. відбулися так звані збори акціонерів, як вночі того ж дня народжується десяток документів, аби узаконити переворот. Звідки така послідовна поспішність?

Пан або товариш Ключевський постійно, наче Горбачов, повторює, що зворотного шляху нема. А тому, мовляв, владу потрібно брати не за законом, а на «ура», на залякування.

Протягом півтора місяця після зборів акціонерів на «Патенті» з боку нового керівництва організовано справжній терор. Ревізія за ревізією. Кого лише тут не було!

Ну, а для проформи все здійснювалося наче під крилом незалежного аудита. Аж раптом пан Ключевський затверджує його головою ревкомісії ВАТ «Патент». Нічого собі незалежний аудитор! Однак...

Баланс за перше півріччя поточного року показав, що колектив «Патенту» цив 13 млрд. крб. прибутку!

— Мене продовжують залякувати, — заявив нашому кореспонденту Олексій Шестаков. — Усі шукають на мене кримінал. Проте мені ніяк не втямки: навіщо тріпати бухгалтерів за всю діяльність 1995 року, коли ти очолив «Патент» із другої половини поточного року?

— Тим часом, підкреслив Олексій Шестаков, з боку «Газди-інвест» мене продовжують шантажувати, що, мовляв, за ними стоять певні впливові сили і тому нічого рипатися: здавайся!

Можливо, колишній директор бажає заморозити приватизацію і повернутися знову в комунізм, тобто в держпідприємство? Як-не-як він — людина старої закваски.

— Ні в якому разі! — сказав Олексій Шестаков. — Приватизацію зупинити неможливо, проте її треба проводити згідно законом. Ось чого я домагаюсь!

...Переді мною — Державний інформаційний бюлетень № 2 (1993 р.), виданий Фондом держмайна України, «Про приватизацію». Ця поважна державна установа розписала потелька в потельку, яким чином про-

водитиметься приватизація держпідприємств. Так ось, згідно з декретом Кабміну України від 15.12.1992 № 8-92 «Про управління майном, що є у загальнодержавній власності» П.2., Міністерства та інші підвідомчі Кабміну органи державної виконавчої влади відповідно до покладених на них повноважень:

— приймають рішення про створення, реорганізацію, ліквідацію підприємств, установ і організацій, заснованих на загальнодержавній власності (надалі — підприємства);

— затверджують статuti (положення) підприємств, контролюють їх дотримання та приймають рішення у зв'язку з порушенням статутів (положень);

— укладають й розривають контракти з керівниками підприємств;

— здійснюють контроль за ефективністю використання і збереження закріпленого за підприємствами держмайна.

Лише після цих процедур — наступний пункт Декрету Кабміну:

— дають згоду Фондові державного майна України на створення СП будь-яких організаційно-правових форм, до статутного фонду яких передається майно, що є загальнодержавною власністю.

Словом, в Декреті Кабміну розписано все начебто нітко. Бо, кажучи популярно, спочатку потрібно було видати наказ по Держкомітету з питань науки і технологій України про ліквідацію ужгородського комбінату «Патент» як держпідприємства, й потім за актом прийому передачі передати майно «Патента» новому господарю, розірвати контракт із директором держпідприємства, а вже потім давати згоду на приватизацію.

У випадку з «Патентом» усе — навпаки. Невже в усьому, що трапилось, винен Держкомітет з питань науки і технологій?

Однозначно ні. Винні й Держкомітет з питань науки і технологій, і регіональний Фонд держмайна. Більшою мірою — останній. Бо, як взагалі можна приступати до приватизації, коли не маєш на руках усіх документів, що дають право на продаж майна підприємства? Адже Держкомітет з питань науки і технологій просив і домовлявся з регіональним Фондом держмайна про те, щоб 30% акцій ужгородського «Патенту» залишилось за Комітетом. І ба, це прохання було враховане!

Раз все о'кей, тоді Комітет призначив процес приватизації. А тут обшарували!

Ну, а що ж Олексій Шестаков? Колишній директор виявився занадто довірливим — і обпікся. Вперше, коли спеціально взяв фахівця з приватизації, який до останнього моменту вішав йому лапу на вухо, що контрольний пакет 51% акцій, мовляв, буде викуплено працівниками підприємства. (Викупили ж лише 21,3%).

Вдруге, коли ігнорував вивчення законів про приватизацію.

Втретє, коли довірився Ключевському і посередницьким організаціям.

Ну, що ж, тримай кишеню ширше! І підприємство — в руках «Газди-інвест» та іже з ними.

Довірча трастова компанія «Газда-інвест»...

Довірча-то довірча, лише довір'я замало. Адже були МММ, «Селенга», «Світязь-Х»... (Про аферу останніх довелося писати і автору цих рядків). Тому не дивно, що діяльність ТАНА-траст, Гарант-траст, Якір-траст, — а всього 34 трасти — Декретом Президента заборонені в державі!

Отож випливає делікатне запитання: невже можливо законним шляхом «Газди-інвест» викупити акції 15 держпідприємств? Це ж які гроші потрібно мати!

Втім, тапловка відкривається просто...

На аукціоні майно комбінату «Патент» пішло зі статутним фондом 4,095 млрд. крб. Тільки-но «Газда-інвест», Київська та Херсонська трастові компанії скупили 33,6% акцій, як ціна майна «Патенту» на аукціоні сягнула вже 1,5 трлн. крб.! Таке шахрайство Остапу Бендеру і не снилося.

Зрештою, журнал «Господарство і право» № 4 іше в 1991 році відзначав, що аналіз процесів приватизації в країнах Східної Європи переконує, що за продаж держмайна потрібно встановити його ринкову вартість. Оцінка основних фондів, що міститься в балансі підприємств, не відповідає їх реальній вартості.

У Польщі, наприклад, до впровадження законодавства про приватизацію дістала поширення так звана «дика» приватизація, коли оцінка вартості майна держпідприємств штучно занижувалась. Підприємство перетворювалось в АТ із участю іноземного партнера, який залучає незначний капітал, купуючи необхідний пакет акцій за явно заниженим курсом.

На всі сто відсотків польський приклад впроваджується на «Патенті».

Американо-угорсько-українське виробничо-торгове товариство з обмеженою діяльністю «Інтермікс» (директор Дьордь Дупко) якимось незрозумілим шляхом дістало 10% акцій комбінату «Патент». Сам же п.Дупко засідає в раді акціонерів і голосує своїми відсотками при підборі дирекції комбінату.

Адже за нашими законами про приватизацію, виходить, вітчизняне підприємство не може придбати акції, а — парадокс! — підприємство з іноземним капіталом, не ховаючись, скуповує майно держпідприємств України! Причому за заниженими цінами. Невже нема в державі організацій, які б стежили за тим, аби наш капітал не плив за кордон?

Власне, про це мав би турбуватися Фонд держмайна.

Тим часом над цією поважною організацією згущуються хмари. Хабар за протеже «успішної» приватизації, за повідомленням преси, взяв один із чиновників регіонального Фонду держмайна однієї з центральних областей.

«А наші що, святіші?» — інтуїтивно майнула думка. Інтуїція, ба, не підвела. На два роки засуджено юриста Закарпатського регіонального управління Фонду держмайна І.Т.Паливоду, який отримав хабар тричі у сумі п'ять тисяч доларів за сприяння у невиставленні на аукціоні ужгородського магазину-кафе «Кава, соки, тістечка» та інших об'єктів. Скільки ж, подумалося, кинули на лапу за «Патент», якщо миршавеньке кафе потягнуло таку ціну?

А між іншим, цей конфлікт про приватизацію «Патенту» мав розглядатися в Ужгородському міськсуді. Проте, як заявив Олексій Шестаков, через упередженість ужгородської Феміди він заявив суддям відвід.

Іван ЖИРОШ.

P.S. За даними розвідки, регіональний Фонд держмайна вирішив провчити кореспондента «Орбіта-логос» і предметно вказати йому на «суттєві недоліки» щодо висвітлення приватизації «Патенту», з цією метою й було залучено одну з обласних газет. Проте факти з «диною» приватизацією «Патенту» настільки кричущі, що ніякій підставі не піддаються, а викладені нові заганяли б «приватизаторів» в іще глибший глухий кут. Тому «Орбіта-логос» щиро тисне колезі руку за мужність і при першій-ліпшій нагоді урочисто почепить йому орден однойменного тижневика. Отож ця стаття так і не з'явилась. Чому? За миршаве кафе дали на лапу \$ 5 тисяч...

